

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.165/2012/11.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2012. május 30. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A hivatalos személy által elkövetett vesztegetés büntette miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2011. december 8. napján kelt 5.B.846/2010/23. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott terhére megállapított bűncselekmények megnevezése helyesen 2 rb. vesztegetés büntette (Btk. 250. § (1) bekezdés).

Az első fokon elkobozni rendelt 3 db 10 (tíz) eurós címletű bankjegyre vagyonelkobzást alkalmaz.

Az 1 db 5 (öt) eurós címletű bankjegy lefoglalását megszünteti és megállapítja, hogy az állam tulajdonába kerül.

Az első fokú ítélet meghozataláig felmerült bűnügyi költségből a vádlott 30.800 (harmincezer-nyolcszáz) Ft-ot köteles megfizetni, míg 8.000 (nyolcezer) Ft költséget az állam visel.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy a vádlott 2010. március 22. napjától 2010. június 24-ig volt előzetes fogvatartásban, valamint mellőzi a határozat rendelkező részéből a rendfokozatra utalást.

Indokolás:

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság az első fokú határozatával, mint vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli hivatalos személy által elkövetett vesztegetés büntetében (Btk.250. § (1) bek.).

Ezért 1 év 6 hónap börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

A szabadságvesztésbe beszámította a vádlott által 2010. március 22. napjától 2010. június 24-ig előzetes fogva tartásban töltött időt. A lefoglalt 35 eurót elkobozta, valamint kötelezte a vádlottat 38.800 Ft bűnügyi költség viselésére.

Az ítélet ellen a vádlott és a védő jelentettek be fellebbezést a bűnösség megállapítása miatt, felmentés érdekében.

Az ügyész nem élt jogorvoslattal.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.43/2011/3-II.számú átiratában a fellebbezéssel támadott határozat részbeni megváltoztatását, a bűncselekmények megnevezésének pontosítását, a lefoglalt bankjegyekre elkobzás helyett vagyonelkobzás alkalmazását, az előzetes fogva tartásban töltött időnek a rendelkező részben való külön feltüntetését, a vádlotti rendfokozatra utalás mellőzését, egyéb részekben az ítélet helybenhagyását indítványozta.

A védő a védelmi fellebbezést a másodfokú eljárás során írásban részletesen indokolta (10. számú fellebbezési irat). A jogorvoslat indokolásában az ítéleti tényállást a Be. 351. § (2) bekezdés a-d) pontjaiban írt okból, felderítetlenség, hiányosság, iratellenesség és helytelen ténybeli következtetések miatt teljes mértékben megalapozatlannak tartotta, ezért az ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt. Álláspontja szerint a Be. 373. § III. a) pontjában írt abszolút eljárási szabálysértés is megvalósult, mert az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének olyan mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

A nyilvános ülésen az ügyész az átiratában foglaltaknak megfelelően az ítélet részbeni megváltoztatását, egyebekben helybenhagyását indítványozta.

A védő a jogorvoslatának írásbeli indokolását szintén fenntartotta és az ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt.

A védelmi fellebbezések nem alaposak.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírált.

A felülbírálat során megállapította, hogy a megyei bíróság a bizonyítási eljárást alapvetően a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem feltétlen, sem olyan súlyú relatív hibát, mely a bizonyítás törvényességét érintve az érdemi felülbírálatot kizárná.

Relatív eljárási szabálysértésekre azonban sor került, melyek a következők.

A 2012. június 23-i tárgyaláson (15.sz.jkv.2.o.6.bek.) a tanács elnöke a vádlottat azt megelőzően hallgatta ki a személyi és családi körülményeire, hogy figyelmeztette a Be. 117. § (2) bekezdése szerint a vallomásmegtagadás jogára. A Be. 117. § (3) bekezdése értelmében a személyi körülményekre tett és a büntetéskiszabás során meghatározó terhelte előadás is a vallomás része, ezért perrendszerűen csak a vallomásmegtagadás jogára való figyelmeztetés után kerülhet sor a kihallgatás e körben is.

Az eljárási szabálysértés folytán a kihallgatás e része bizonyítékként nem használható fel (Be. 117.§ (2) bekezdés). Mindez azonban a tényállást nem tette megalapozatlanná és nem indokolta másodfokon tárgyalás keretében bizonyítás felvételét, mert a vádlottnak az elsőfokú iratokhoz a 15/I. sorszám alatt csatolt beadványa, a fellebbezési nyilvános ülés adatai alapján a tényállás e részben is teljes hiánytalanul megállapítható volt.

A bizonyítékok felhasználhatóságát nem érinti, de megjegyzendő, hogy az elsőfokú bíróság a 2011. június 23-i tárgyaláson és tanúkat szükségtelenül figyelmeztette a mentő körülmény elhallgatásának törvényi következményeire (15.sz.jkv.). A 2010. évi CLXXXIII. törvény 134. §-a folytán ugyanis a Btk. 85. § (3) bekezdése 2011. március 1-jétől már nem írja elő a mentő körülmény elhallgatásának következményeire történő figyelmeztetést. A tanúkat ezért a Btk. 85. § (3) bekezdésében írtak szerint csak a legjobb tudomás és lelkiismeret szerinti igazmondásra, valamint a hamis tanúzás törvényi következményeire kellett volna figyelmeztetni.

A 2012. június 23-i tárgyaláson és tanúk részletes kihallgatásakor az elsőfokú bíróság szintén perjogi hibát vétett. A tanúk vallomása során ugyanis egyértelműen felmerült, hogy egyes kérdésekben a Be. 81. § (1) bekezdés d) pontjában írt abszolút tanúvallomási akadály állhat fenn, mivel a rendőri vezetők ellenőrzése minősített adatokat is érint. A bíróság ennek ellenére a mentességi kioktatást nem eszközölte, és folytatta a kihallgatást. Feltétlen, a tanúk vallomásának felhasználását kizáró eljárási szabálysértés azonban nem valósult meg. A tanúk ugyanis e tárgyaláson megtagadták a vallomástételt olyan kérdésekben, melyek minősített adatokra irányultak. A törvényszék pedig később, a 19. sorszám alatti megkeresésben intézkedést tett és a tanúk a Nemzeti Védelmi Szolgálat Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatának Igazgatósága által NVSZ007384/2009. szám alatt kiállított, 2011. október 19-én kelt okirat szerint felmentést kaptak a titoktartási kötelezettségek alól azon lényeges kérdésekben, melyekre őket a bíróság a 2011. október 20-i tárgyaláson (20.sz.jkv.) kihallgatta. A felmentés folytán tehát feltétlen tanúvallomási akadály már nem állt fenn, így a tanúk folytatódó kihallgatása, figyelemmel a Be. 81. § (2) bekezdésére is, perrendszerű volt, ezáltal az elsőfokú bíróság orvosolta az első tárgyaláson vétett hibát.

Az eljárásjog körébe tartozik, hogy az elsőfokú bíróság az ukrán állampolgárságú tanúk vallomását a Be. 296. § (3) bekezdés a) pontjának harmadik fordulata alapján perrendszerűen tette felolvasással a tárgyalás anyagává (23.sz.jkv.15.o.4.bek.). Bár a bíróság jogsegély keretében megkísérelte a tanúk idézését, a tanúk nem jelentek meg a bíróság előtt, melyre külföldi állampolgárságuk folytán nyilván nem is kötelezhetők, ezért az idézett törvényi rendelkezés alapján a vallomások a felolvasás útján a bizonyítás anyagát képezhetik a tárgyalási kihallgatás nélkül is.

Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a 2011. december 8-i tárgyaláson (23. sz.jkv.18.oldal utolsó bek.) a perbeszéd és felszólalások során részben eltért a Be. 319. § rendelkezésétől. A jegyzőkönyv szerint a vádlott megkezdte az utolsó szó jogán tett nyilatkozatát, mely kifejezetten a Be. 319. §-ban írt nyilatkozat volt és nem a Be. 317. § (1) bekezdése szerinti, a terhelt által saját védelmében tett felszólalás. Az ügydöntő határozat meghozatala előtt az utolsó szó joga a vádlottat illeti. A tárgyaláson e szabály nem érvényesült teljes mértékben, mert a vádlott után az ügyész felszólalt, majd a terhelt reagált az ügyési megjegyzésre, s végül a határozathozatal előtt a védő szólalt fel utoljára. Mindez eljárási szabálysértés, de abszolút, az ítélet hatályon kívül helyezését szükségessé tevő perjogi hibának nem minősül. Sem a törvény általános, sem a különös normái nem szabályozzák feltétlen hibaként az eljárási szabályoktól részletezett eltérést.

Felhívja azonban az ítéletábra az elsőfokú bíróság figyelmét, hogy a Be. 319. §-a olyan garanciális szabály, melynek érvényre jutását biztosítani kell.

A törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. Döntően megalapozott tényállást állapított meg, mely csak a vádlott személyi körülményei kapcsán és a vádelv részleges megsértése miatt volt helyesbítendő.

Az ügyész kizárólag azt tette vád tárgyává, hogy a vádlott a gépjármű ellenőrzés során két állampolgártól összesen 30 eurót vett át, mely cselekvősséggel megvalósította a 2 rendbeli, a Btk. 250. § (1) bekezdése szerint minősülő hivatali vesztegetés büntettét. A jogtalan előny kérésén és elfogadásán túl nem képezte a vád tárgyát a vádlott ellenőrzési, priorálási kötelezettsége, a rádió használattal összefüggő mulasztása, mely tényelemek alkalmasak a vesztegetés súlyosabb, kötelelességszegéssel elkövetett minősítésére. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállásba foglalta a vád részét nem képező, kötelelességszegést megvalósító magatartássort is a 3. oldal 2. bekezdésében. E cselekményrészt ugyan nem minősítette, jogilag nem értékelte, a vádhoz képest megállapított tényállástöbblet azonban a Be. 2. § (3) bekezdésébe ütközik, mert ilyen tényállás mellett a cselekményt helyesen a Btk. 250. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés 1. tétel első fordulata szerint minősülő hivatalos személy által kötelelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntettének kellene minősíteni, melyre a vádelvi szabályok szerint nincs törvényes lehetőség. A vád részét nem képező, külön joghatás kiváltására alkalmas magatartás ezért a tényállás részét nem képezheti.

Az ítéletábra a fenti okok miatt a másodfokú nyilvános ülés adatai és az iratok tartalma alapján a tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében a következők szerint helyesbíti.

- Az élettársi kapcsolatban élő vádlott jelenleg havi 79.000 Ft körüli jövedelemmel rendelkezik. A több mint harmincéves autó már nem áll tulajdonában. Mintegy 1,5 millió Ft értékű ingatlanvagyonnal bír. 3 millió Ft svájci frank alapú hiteltartozása van. Katonai szolgálatot nem teljesített, rendőr szakközépiskolát végzett.
- Mellőzi a 3. oldal 3. bekezdésében foglaltakat, kivéve a kesztyű viselését leíró utolsó mondatot.

A helyesbítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozott és a vádelvet sem sérti, így a Be. 352. § (2) bekezdése értelmében, a másodfokú eljárásban is irányadó.

Az elsőfokú bíróság a lényeges bizonyítékokat igen részletesen megvizsgálta és azokat okszerűen, a logika szabályai szerint megfelelően értékelte. Nem tévedett, amikor a vádlottnak a bűncselekményeket tagadó vallomásaival szemben a tényállást elsősorban és intézkedés alá vont személyek alapvetően egységes és ellentmondásmentes nyomozási tanúvallomásaira alapította, mely bizonyítékokat megerősítettek és tanúk vallomásai, de különösen a felderítő szakban készült és perrendszerűen a tárgyalás anyagává tett videó felvétel, valamint fényképfelvételek. A vádlotti védekezést a személyi és tárgyi bizonyítás anyaga vitathatatlanul cáfolta, amint azt helyesen állapította meg a törvényszék. Az

elsőfokú bíróság határozatát részletekbe menően, nagy alapossággal megindokolta, melyben foglaltakkal a másodfokú bíróság egyetértett.

Az eltérő tényállás megállapítására irányuló és a vádlott felmentését célzó védelmi fellebbezés a bizonyítékok értékelésén keresztül támadja a megalapozott tényállást, mely eredményre nem vezethetett, tekintettel arra is, hogy a tényállás helyessége esetén a másodfokú perben eltérő tények megállapítására, a bizonyítékok felülmérlegelésére nincs perjogi lehetőség (Be. 351-352. §).

A védő írásban részletesen indokolt fellebbezésére (10. sz. másodfokú irat), illetve a perbeszédében foglaltakra az ítéletábra a következőket emeli ki.

A védelmi álláspont szerint a tényállás valamennyi törvényi okból, a Be. 351. § (2) bekezdés a), b), c) és d) pontja alapján is megalapozatlan, azaz felderítetlen, hiányos, iratellenes és helytelen ténybeli következtetésen alapul. A védői érveléssel szemben a másodfokú bíróság egyetlen olyan megalapozatlansági okot sem tárt fel, mely az érdemi felülbírálat akadályát képezhetné. A tényállás kizárólag a már hivatkozottak szerint a vádlott személyi körülményeit illetően, valamint a vádelvi szabályok kisebb mérvű, hatályon kívül helyezéshez szintén nem vezethető megsértése miatt volt csak helyesbítendő.

A védő a perorvoslat indokolásában elsődlegesen a bizonyítékok első bírói mérlegelését kifogásolta, illetve ezáltal a ténymegállapítások helyességét. Kétségtelen, hogy az állampolgárságú tanúk vallomása nem minden lényeges kérdésben egyezett meg teljesen más terhelő bizonyítékokkal, utal itt a másodfokú bíróság elsősorban az euró címleteire, összegére, a vádlott öltözetére, hajszínére. Az elsőfokú bíróság azonban minden releváns eltérésre okszerű magyarázatot adott, a logika szabályainak megfelelően teljesítve indokolási kötelezettségét. Az ítéleti tényállás a váddal egyezően csak a 30 eurós összegre állapította meg a vesztegetést, kétségtelen, hogy ezzel ellentétben áll a 35 euróra az elkobzás, de a járulékos kérdés egyrészt nem érinti a büntetőjogi főkérdéseket, másfelől a később indokoltak szerint az ítéletábra helyesbítette az euró elvonásával kapcsolatos rendelkezést.

A helyszíni szemle során a hatóság valóban nem biztosította minden egyes részletszabály maradéktalan érvényre jutását, de olyan büntető perrendi, vagy más, alacsonyabb rendű jogszabályban meghatározott hiba nem állapítható meg, mely a bizonyítás törvényességét kétségbe vonná. A védelem által hivatkozott ellentétek a készpénz konkrét megtalálási helyére, a bankjegyek földre kerülésére, nem kérdőjelezi meg az első bírói döntés helyességét, mint ahogy a tanúvallomásokban tapasztalható, a cselekmény központi elemeit egyébként sem érintő eltérések. és tanúk vallomása az RSZVSZ által készített felvétellel, mint tárgyi bizonyítékkal, valamint a lefoglalt készpénzzel teljesen zárt kört alkotnak, mely a védő által hivatkozott, egyértelműen a bizonyíték-értékelést támadó érvelés által nem törhető fel.

Az ítéletábra sem a vádlott személyét, sem a cselekmény elkövetési helyét, sem más körülményt illetően nem tapasztalt olyan ténybeli vagy logikai ellentétet, mely az első bírói döntés megalapozottsága ellen szólna.

A védelmi fellebbezés 4. oldalának 4. bekezdése kapcsán megjegyzendő, hogy az ügyész nem tett indítványt a felvétel készítésében közreműködő és a cselekményt észlelő „rejtőzködő” tanú kihallgatására. A felvétel a vád döntő és központi bizonyítéka, nyilvánvalóan a vádat támogató tárgyi bizonyíték.

A Be. 75. § (1) bekezdése értelmében a bíróság ügyészi indítvány hiányában nem volt köteles a védő által indokoltnak tartott bizonyítás felvételére, arra a védekezés ellenőrzése, a védelmi jogok érvényesülése érdekében sem volt szükség. Az elsőfokú bíróság minden további bizonyítás nélkül is olyan részletes és alapos vizsgálatot folytatott, mely alapján a tényállás biztonsággal és megalapozottan megállapítható volt. Az eljárás adatai szerint az RSZVSZ akciója, s annak részletei minősített adatot képeznek. A felmentés kizárólag a bíróság által meghatározott kérdésekre terjedt ki. A vádlott megfigyelésében résztvevő további személyek felfedésére nem volt megfelelő alap, másrészt annak az adatok minősítése is nyilvánvalóan akadály volt.

A védő által hivatkozott eseti döntések egyfelől részben más ténybeli és eljárásjogi helyzetet taglalnak. Egyetért azzal a másodfokú bíróság, hogy a védelem jogainak teljes mértékben érvényesülni kell a fair eljárás biztosítása érdekében. A titkos módon szervezett és minősített rendőrségi belső elhárítási akció érdemi részét a felmentés következtében a bíróság vizsgálni tudta. A titoktartási alóli felmentést megkapta az akciót irányító, aki a büntetőjogi felelősség kérdésében teljes körben és egységesen tett vallomást, ami a fő pontokban megerősítette és tanúvallomását, mely bizonyítékokat alátámasztott a két ukrán állampolgár, valamint különösen a videó felvétel anyaga is. Az elsőfokú bíróság minden törvényes eljárásjogi eszközt alkalmazott a tényállás helyes és hiánytalan megállapítása érdekében. A titkos rendőrségi elhárító akció további részleteinek feltárására ésszerű indok már nem volt. A védelem által hivatkozott és a magyar jogrendszerben is alkalmazandó eseti döntések (Emberi Jogok Füzetek 1998. évi 3.sz., 1994.4.sz., Lüdi kontra Svájc ügy, Hollandia kontra Van Mechelen, Doorson versus Hollandia ügy) jelen perben a bizonyítás törvényessége és az eljárás tisztességes volta ellen ésszerű kételyeket nem támasztanak. Nyilvánvaló és osztja a védelem álláspontját az ítélőtábla, hogy a vád bizonyítása, eredményességének kockázata a vádlót terheli. Egyes esetekben valóban indokolt lehet a törvényi előfeltételek megléte esetén kísérletet tenni a titkos feladatokat ellátó rendőrségi tisztviselő kihallgatására. Jelen esetben ez meg is történt, hiszen az akciót irányító kihallgatására sor került. További résztvevők és minősített adatok feltárása viszont már szükségtelen. A védelem jogait biztosítani kell, de azok olyan mértékben nem korlátlanok, hogy feltétlen indokoltság ellenére minősített adatok kerüljenek az eljárásban felhasználásra, mert ez már az állami biztonságvédelmi feladatok sérelmével is járhat. A bizonyítás során a szükséges mértékben a minősített adatok megismerhetővé váltak a védelem számára. Másfelől hangsúlyos, hogy már a vád is tartalmazta azon bizonyítékokat, melyek alapján a vádlott büntetőjogi felelőssége kétséget kizáróan megállapítható. A már hivatkozott tanúvallomások és a videó felvétel alapján ugyanis egyértelműen rögzíthető a vesztegetési cselekmény vádlott általi elkövetése.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának Lüdi Svájc elleni ügyére (közzétéve a Bírósági Határozatok 1992. évi 11. számában) vonatkozóan külön szükséges rámutatni arra, hogy jelen ügyben nem a hatóság provokációjára történt a bűncselekmény elkövetése.

Semmilyen adat nem merült fel rá és ki is zárható, hogy a két állampolgár kapcsolatban állt volna a rendőrség védelmi szolgálatával. A vádlott megfigyelése, majd tettenérése pedig törvényes volt, a védelmi szolgálat feladata éppen ilyen jellegű, korrupciós bűncselekmények feltárása.

A hivatkozott ügyben az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikke 3/d. paragrafusának megsértését állapította meg a bíróság az 1. paragrafussal összefüggésben. E döntés részben a hatóság általi bűncselekmény elkövetés provokálást, valamint azt kifogásolta, hogy az akcióban résztvevő titkos rendőrségi ügynök kihallgatásától a bíróság elzárkózott. A nem vitásan elvi jelentőségű határozat sem rendelkezésében, sem indokolásában nem támaszthatja alá jelen ügyben a védelmi érvelést, mert más tényállásbeli, perjogi helyzetet taglal.

A felülbírált ügyben ugyanis hatósági provokáció nem történt, másfelől a titkos rendőrségi akciót vezető személyt, a titoktartási kötelezettség alóli felmentést követően a bíróság részletesen ki is hallgatta. A fegyverek egyenlőségének elve maradéktalanul érvényesült, a vád mellett a védelem is valamennyi releváns bizonyítékot megismerhetett.

A védő a perorvoslatban hivatkozott még a rendőri intézkedésben résztvevő tanúk vallomásában felmerült ellentétekre is. Részbeni eltérések valóban tapasztalhatók voltak, de mindez az első bírói bizonyíték-értékelés helyességét nem cáfolhatja. A védelem lényegében a bizonyítási anyag számára kedvező átértékelése mellett kifogásolta az első fokú ítélet tényállását, mely nyilvánvalóan eredményes nem lehetett a tényállás megalapozott volta miatt.

A védő arra is utalt a fellebbezés-indokolás 9. oldalának utolsó bekezdésében, hogy kizárólag titkos bizonyítékok alapján nem lehet a vádlott bűnösségét megállapító ítéletet hozni. E körben felhívta az Emberi Jogok Európai Bíróságának egyes döntéseit, mint a Kostovski kontra Hollandia (1990), az Edwards kontra Egyesült Királyság (1992), ismét a Lüdi kontra Svájc (1992), a Doorson kontra Hollandia (1996.) és Van Mechelen és társai kontra Hollandia (1997) ügyet. Érvelése szerint a kizárólag titkos eredetű bizonyítékforráson alapuló bűnösség megállapítás a tisztességes tárgyaláshoz való jog megsértésével jár.

Jelen ügyben azonban egyrészt nem kizárólag titkos bizonyítékokon nyugszik a bűnösség megállapítása, másfelől az eredetileg titkos akció adatainak jelentős része nyilvánossá és megismerhetővé vált a titoktartás alóli felmentés által. A védelem jogai tehát nem szenvedtek csorbát, és nem lehet arra alappal hivatkozni, hogy a bűnösség megállapítására kizárólag titkos jellegű bizonyítékok alapján került sor. A büntető eljárási törvényben meghatározott, relatíve szabad bizonyítási rendszer egyébként sem zárja ki, hogy a tárgyaláson a bizonyítékok közvetlen megvizsgálása után akár kizárólag a titkos információgyűjtés, vagy a titkos adatszerzés adatain alapuljon a bűnösség megállapítása. Ilyen esetben természetesen az Emberi Jogok Európai Bíróságának döntéseit az Alaptörvénnyel és a büntetőeljárási törvénnyel, valamint a hazai bírói gyakorlattal összefüggésben kell vizsgálni, hogy sérültek-e a védelmi jogok, illetve az eljárás megfelelt-e a fair trial (tisztességes tárgyalás) követelményeinek. Az elbírált ügyben azonban a már részletezettek szerint nem ilyen perjogi helyzetről volt szó.

A másodfokú bíróság ekként nem osztotta a védői érvelést és nem észlelt olyan megalapozatlansági okot, mely az ítélet hatályon kívül helyezését tette volna szükségessé.

Főként nem értett egyet azzal, hogy az ítélet indokolása olyan formában hiányos, mely a Be. 373.III.a) pontja alapján, feltétlen hatályon kívül helyezési okot valósított volna meg. Az elsőfokú bíróság a lényeges bizonyítékokat mind számba vette és azokat egyenként és összességében is értékelte. A védő által hivatkozott abszolút eljárási szabálysértés akkor állapítható meg, ha az ítélet indokolása olyan mértékben hiányos, hogy az érdemi döntés helyessége az alapján nem ellenőrizhető, így a rendelkezések felülbírálatra alkalmatlanok. Az első bírói indokolásban az ítélet tábla jelentőséggel bíró relatív eljárási szabálysértést nem észlelt és feltétlen hibát sem. A védőnek az abszolút eljárási szabálysértésre hivatkozása lényegében a bizonyítok törvényes értékelésének és ezáltal a tényállásnak a támadásához kapcsolódik, mely a ténymegállapítások megalapozottsága folytán a perorvoslat céljának elérésére nem volt alkalmas.

A minősítés és a büntetéskiszabás felülbírálatát érintő indokolás előtt az ítélet tábla kiemeli, hogy az ügyben a Btk. 2. §-a alapján a bűncselekmény elkövetésekor, azaz 2010. március 22-én hatályos büntető törvényt kell alkalmazni, mert a 2010. július 23-tól a 2010. évi LVI. törvény általi módosítást követően az új törvény enyhébbnek nem tekinthető, sőt a Btk. 83. § (2) bekezdésében írt középértékes büntetéskiszabási szabályok folytán lényegesen szigorúbb.

Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmények minősítése is megfelel az anyagi jognak. A Btk. 137. § j) pontja alapján hivatalos személynek minősülő vádlott a rendőri intézkedés során hivatali működésével kapcsolatban kért és fogadott el jogtalan előnyt, euró bankjegyekben készpénzt, ezáltal a Btk. 250. § (1) bekezdésében írt törvényi tényállás maradéktalanul megvalósult.

A vádlott két személytől vett át készpénzt, ezáltal cselekménye 2 rendbeli vesztegetést valósított meg. A rendelkező rész csak a bűncselekmények megnevezését illetően volt pontosítandó a Be. 258. § (2) bekezdés d) pontja alapján, figyelemmel a Bkv. 61. számú véleményben foglaltakra is, amint azt a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség kifogástalanul észrevételezte.

A vádirati tényállás nem tartalmazott adatot arra, hogy a vádlott a vesztegetés során, az intézkedés szabályainak durva megsértésével olyan magatartást is tanúsított, mely a követett gyakorlat szerint kötelességszegésnek minősül. A már hivatkozottak szerint a törvényszék azonban a vádelv sérelmével foglalta a tényállásba a 3. oldal 2. bekezdésében azt a részletes magatartást, mely egyértelműen alkalmas a Btk. 250. § (3) bekezdésében írt minősítő körülmény megvalósítására. A kérdéses tényállásrész mellőzésével értelemszerűen a súlyosabb minősítés szóba sem kerülhetett, ekként a helyesbített tényállás alapján törvényes a vádlotti cselekmény minősítése.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket alapvetően helyesen feltárta. A csak két bűncselekmény között létesült bűnhalmazat ugyanakkor az

utóbbi évek bírói gyakorlata szerint érdemben nem súlyosít, ezért az erre történő hivatkozást a másodfokú bíróság mellőzi.

A bűnösségi körülmények indokolt helyesbítésétől eltekintve a törvényszék az elkövető személyi körülményeihez igazodó, a törvényi rendelkezéseknek megfelelő, tett arányos, a büntetési célok elérésére alkalmas büntetést szabott ki a vádlottal szemben. A büntetés tétel alsó határához közelebb eső 1 év 6 hónap börtönbüntetés szükséges egyben elégséges a büntetési célok megvalósulásához.

Indokoltan döntött a törvényszék a Btk.89. § (1) bekezdése alapján a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztéséről is. Törvényes és megfelelő mértékű a próbaidő tartama is.

A büntetés eltúlzottan szigorúnak nem tekinthető, lényeges enyhítésére nem kerülhetett sor.

Az előzetes fogvatartás beszámítására vonatkozó rendelkezés is megfelel az anyagi jogszabálynak.

Az eljárás során, a bűncselekmény helyszínén összesen 35 euró lefoglalására került sor, három darab tíz eurós és egy darab öt eurós címletben. A törvényszék a teljes összeget elkobzás alá vonta. Az intézkedés formája egyrészt téves, másfelől a teljes összegre nem terjedhet ki. A vád és az ítélet alapján is a vesztegetési pénz kizárólag a 3 db tíz eurós, azaz 30 euró. A vád tárgyává nem tett és az ítéleti tényállásban sem szereplő 5 euróra nézve sem elkobzásnak, sem vagyonelkobzásnak nincs helye. Az ítélet tábla ezért az 5 eurós címletű bankjegy lefoglalását a Be. 155. § (1) bekezdése alapján megszüntette és megállapította, hogy az a törvényhely (6) bekezdése értelmében az állam tulajdonába kerül.

A jogtalan előnyként a vádlott által elfogadott 3 db tíz eurós bankjegy, azaz 30 euró erejéig az elvonás törvényes. Helyesen azonban elkobzás helyett az elkövetéskor hatályos és alkalmazandó Btk. 77/B. § (1) bekezdés e) pontja alapján a jelzett összegű készpénz, amely az adott vagyoni előny tárgya volt, vagyonelkobzás alá esik, figyelemmel a Bkv.78. számú kollégiumi vélemény (BH.2009.8.sz.) I. pontjára, mely az elkövetés idején hatályos törvénynek megfelelően határozott útmutatást tartalmaz és az adott vagyoni előny tekintetében egyébként a 2010. április 1-jétől hatályos új rendelkezésekkel is összhangban áll. A kifejtettek miatt ezért a másodfokú bíróság a 30 eurót vagyonelkobzás alá vonta az elkobzás helyett.

A bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezések alapvetően helyesek. A 2011. október 20-i tárgyaláson felmerült 8000 Ft tolmácsdíj azonban a vádlottra nem terhelhető. Az állampolgárságú tanúk nem jelentek meg, tolmácsolásra nem került sor. Mindez olyan költség mely szükségtelenül merült fel és a vádlottat e tekintetben mulasztás nem terheli, ezért a 8000 Ft díjat a Be. 338. § (2) bekezdése és a Be. 339. § (1) bekezdése alapján az állam viseli.

A kifejtettekre tekintettel a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a szükséges részben a Be. 372. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta, míg helytálló rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta, feltüntetve a rendelkező részben külön a Be. 258. § (2) bekezdés a) pontja szerint az előzetes fogvatartásra vonatkozó adatokat.

Mellőzte továbbá a vádlott rendőri rendfokozatára utalást, melynek megjelölését a határozat rendelkező részére vonatkozó szabályok (Be. 258. §) nem írják elő. Katonai eljárásban a rendfokozat rendelkező részbeni megjelenítése nem kifogásolható, de az általános büntetőperben annak nincs helye. A rendfokozatra, ha jelentőséggel bír, az indokolásban kell utalni.

Debrecen, 2012. május 30.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Gömöri Olivér sk.
előadó bíró

Dr. Elek Balázs sk.
bíró

ZÁRADÉK: A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 5.B.846/2010/23. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett és a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kivételével végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2012. május 30.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő